
Økt suicidrisiko etter tvangsinnleggelse

FRA ANDRE TIDSSKRIFTER

MARTINE FIMREITE WILHELMSEN

Tidsskriftet

Tvungen psykiatrisk døgninnleggelse er assosiert med høyere risiko for suicid, spesielt hos menn, unge voksne og pasienter med personlighetsforstyrrelse eller rusavhengighet, viser ny svensk studie.

Illustrasjonsfoto: Sigfride/iStock. Tilpasset av Tidsskriftet

Oppfølging av pasienter som skrives ut fra tvungen psykiatrisk døgninnleggelse, er viktig. Ifølge en ny svensk registerstudie er risikoen for suicid spesielt høy den første måneden etter utskrivelsen (1).

Studien er basert på flere enn 72 000 pasienter som ble skrevet ut fra tvungen psykiatrisk døgninnleggelse i perioden 2010–20. Av disse døde rundt 2 100 av suicid, det vil si rundt 3 %, i løpet av oppfølgingstiden på median 4,4 år. Risikofaktorer for suicid var kjønn (mann), alder (ung voksen), ensomhet, personlighetsforstyrrelse, rusavhengighet og selvskading. Absolutt risikoratio sammenliknet med alle innlagte, alle polikliniske pasienter i psykisk helsevern og den generelle befolkningen var henholdsvis 1,5, 3,8 og 55,5.

Har du behov for å snakke med noen etter å ha lest denne saken?

Dersom det er akutt selvmordsfare, ring 113. Ring legevakt på tlf. 116117 for øyeblikkelig hjelp. Nasjonalt senter for selvmordsforskning og -forebygging har en nettside der du finner en oversikt, tilpasset dine behov, over hvor du kan ringe hvis situasjonen er mindre akutt: [Nssfinfo.no](https://nssfinfo.no). På din kommunes nettsider kan du se hvilke andre lavterskeltilbud som er tilgjengelige der du bor.

- Svenske helseregistre har høy kvalitet, og denne studien belyser en viktig problemstilling som det er forsket lite på, sier Jeanette Bjørke, overlege ved Klinikk for psykisk helsevern, Stavanger universitetssjukehus. Hun er ikke overrasket over at det å ha vært tvangsinnlagt øker risikoen for selvmord, da alvorlig psykisk lidelse er en kjent risikofaktor.
- Tiden etter utskrivelse fra tvungen døgninnleggelse er en sårbar periode, og funnene viser hvor viktig det er å sikre en god oppfølging av pasienten, sier hun.
- Funnene kan likevel ikke overføres direkte til norske forhold, påpeker Bjørke. I Norge gir ikke personlighetsforstyrrelser og ruslidelser i utgangspunktet grunnlag for tvangsinnleggelse. Dessuten er dette en deskriptiv observasjonsstudie og kan ikke brukes til å trekke konklusjoner om årsaker til selvmord, sier Bjørke.

LITTERATUR

1. Grossmann L, Johansson F, Fazel S et al. Suicide after involuntary psychiatric care: a nationwide cohort study in Sweden. *Lancet Reg Health Eur* 2025; 60: 101504. [[PubMed](#)][[CrossRef](#)]

Publisert: 4. februar 2026. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.25.0783
Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 28. juni 2026.